

SECTION IV

ADVANCEMENTS IN LANGUAGE EDUCATION: BRIDGING CULTURES AND INNOVATIONS

**GLOBALLASHUV VA MADANIYATLARARO MULOQOT SHAROITIDA ISPAN
TILINI O'QITISHDA IJTIMOY-MADANIY KOMPETENTLIKNI
RIVOJLANTIRISH**

A. Tkacheva¹

Annotatsiya:

Ushbu maqolada globallashuv va madaniyatlararo muloqot sharoitida ispan tilini o'qitishda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirishning roli ko'rib chiqiladi, ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirishning dolzarb va innovatsion yondashuvlari, shu jumladan interfaol usullardan, multimedia texnologiyalaridan foydalanish, loyiha faoliyati va ispan tilidagi ta'lim muassasalari bilan hamkorlik tahlil qilinadi. Maqola talabalarni zamonaviy dunyoda hayot va kasbiy faoliyatga tayyorlash uchun globallashuv va madaniyatlararo aloqalar sharoitida ispan tilini o'qitishda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish zarurati va ahamiyati to'g'risida xulosalar bilan yakunlanadi.

Kalit so'zlar: ijtimoiy-madaniy kompetentlik, globallashuv, madaniyatlararo muloqot, interfaol usullar.

doi: <https://doi.org/10.2024/13dc5r02>

1. Kirish. Bugungi dunyoda globallashuv tobora ko'proq madaniyatlararo almashinuv va o'zaro ta'sirga olib keladi. Yuqori darajadagi harakatchanlik va transmilliy aloqalar ispan tilini o'rganayotgan talabalar uchun ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish zaruratini tug'diradi. Ijtimoiy-madaniy kompetentlik ispanzabon mamlakatlar vakillari bilan muvaffaqiyatli muloqot qilishda, ularning madaniyati, qadriyatlari va xulq-atvor me'yorlarini tushunish va qabul qilishda muhim rol o'ynaydi. Shuningdek, u globallashgan jamiyatda muhim jihat bo'lgan stereotiplar va noto'g'ri qarashlarni yengishga yordam beradi. Ispan tilini o'rganishda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish talabalarga madaniyatlararo muammolarni muvaffaqiyatli yengishga, global hamjamiyatning savodli ishtirokchilariga aylanishga va samarali madaniyatlararo aloqalarni o'rnatishga yo'l qo'yadi. Ushbu maqolaning maqsadi globallashuv va madaniyatlararo muloqot sharoitida ispan tilini o'qitishda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirishning rolini ko'rib chiqishdir.

2. Asosiy qism.

¹ Anastasiya Aleksandrovna Tkacheva, Samarqand davlat chet tillar instituti dotsenti, filologiya fanlari nomzodi

2.1. Ilmiy adabioytlar sharhi

1. M. Byram (2008) chet tillarni o'qitishdan madaniyatlararo muhitdagi ta'limga o'tishni o'rganadi va ta'limda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirishning muhimligini ta'kidlaydi.

2. A. E. Fantini, A.Tirmizi (2000) madaniyatlararo kompetentlikni tadqiq qilish va baholashga yondashuvlarni taqdim etadi, shuningdek, globallashuvning ushbu kompetentlikni rivojlantirishga ta'sirini muhokama qiladi.

3. C. Kramersch (1993) chet tillarni o'qitishda kontekst va madaniyatning rolini tahlil qilgan holda, talabalarning ijtimoiy-madaniy kompetentligini rivojlantirishga yordam beradigan yondashuvlarni taklif qiladi.

4. J.-M. Dewaele (2009) ikkinchi tildagi individual farqlarni, shu jumladan ijtimoiy-madaniy kompetentliklarni va ularning madaniyatlararo muhitda o'rganishga ta'sirini muhokama qiladi.

5. K. Risager (2012) globallashuv sharoitida til va madaniyat o'rtasidagi munosabatlarni o'rganib, ijtimoiy-madaniy kompetentlikning samarali madaniyatlararo muloqot elementi sifatida ahamiyatini muhokama qiladi.

6. D. K. Deardorff (2006) chet tillarni o'qitish doirasida talabalarning madaniyatlararo kompetentligini aniqlash va baholash uchun asos va usullarni taqdim etadi.

7. J. Cenoz & D. Gorter (Eds.). (2015). "Multilingual Education: Between Language Learning and Translanguaging" kitobida ko'p tilli ta'limga turli yondashuvlarni o'rganilgan va madaniyatlararo muhitda ispan tilini o'qitishda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish muhimligini ta'kidlangan.

8. Council of Europe. (2001). "Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment" yo'riqnomada Evropadagi ta'lim sharoitida til va madaniyatlararo kompetentlikni rivojlantirishning umumiy tamoyillari bayon etilgan.

9. Huber J. & Reynolds Ch. (Eds.) (2014). "Developing intercultural competence through education" asarida talabalarning o'qish davomida ijtimoiy-madaniy kompetentligini rivojlantirish usullari va amaliyotlarini muhokama qilinadi.

10. D.Coste, D. Moore & G.Zarate (2009) Evropa Kengashining ta'lim siyosati kontekstida ko'p tilli va ko'p madaniyatli kompetentlikni, shu jumladan ijtimoiy-madaniy jihatlarni rivojlantirish usullari va tavsiyalarini taklif etadi.

2.2. Ijtimoiy-madaniy kompetentlik tushunchasi va uning zamonaviy dunyodagi ahamiyati

Ijtimoiy-madaniy kompetentlik boshqa madaniyat vakillari bilan samarali muloqot qilish uchun zarur bo'lgan ko'nikma va bilimlardan iborat bo'lib, boshqa madaniyatlarning madaniy xususiyatlari, qadriyatlari, xulq-atvor me'yorlari, urf-odatlar va an'analarini tushunishni, shuningdek ularga moslashish, o'zaro tushunish va samarali hamkorlik qilish qobiliyatini o'z ichiga oladi.

Zamonaviy dunyoda ijtimoiy-madaniy kompetentlik global jamiyatda muvaffaqiyatli o'zaro munosabatlarning muhim omilidir. Globallashuv hayotning turli sohalarida – biznes, ilmiy tadqiqotlar, ta'lim va xalqaro munosabatlarda madaniyatlararo aloqalar va o'zaro aloqalarning ko'payishiga olib keladi. Ijtimoiy-madaniy kompetentlik ushbu global muhitda muvaffaqiyatli ishlash uchun ajralmas kommunikativ vositaga aylanmoqda.

Ijtimoiy-madaniy kompetentlikning ahamiyati bir necha jihatlarda namoyon bo'ladi. Birinchidan, mazkur kompetentlik boshqa madaniyat vakillari bilan to'liq muloqotni o'rnatish va saqlashga yordam beradi, shuningdek, boshqa

odamlarning madaniy xususiyatlarini tushunish va hurmat qilish uyg'un va samarali munosabatlarni o'rnatishga yo'l qo'yadi. Ikkinchidan, ijtimoiy-madaniy kompetentlik madaniyatlar o'rtasidagi to'siqlarni yengib o'tishga yordam beradi, integrallashuv va bag'rikenglikni osonlashtiradi, global fuqarolik madaniyatini yaratish va saqlashga yordam beradi. Uchinchidan, ushbu kompetentlik turli madaniyatlar vakillari bilan muloqot va hamkorlikni talab qiladigan xalqaro mehnat bozorida muvaffaqiyatli ishtirok etishning asosiy omil hisoblanadi.

Zamonaviy ta'limda ijtimoiy-madaniy kompetentlik alohida ahamiyatga ega bo'lib, ta'limning asosiy natijalaridan biri va oliy ta'limning asosiy vazifasiga aylanadi. Ta'lim tizimida ijtimoiy-madaniy kompetentlikning rivojlanishi xilma-xillik va farqlarni tanqidiy fikrlashga, qabul qilishga va hurmat qilishga qodir bo'lgan turli madaniyat vakillari bilan o'zaro muloqot va hamkorlik qila oladigan global fuqarolarning shakllanishiga yordam beradi.

Shunday qilib, ijtimoiy-madaniy kompetentlik globallashtirgan jamiyatda muvaffaqiyatli ishtirok etish uchun muhim omil hisoblanadi. Ushbu kompetentlikning rivojlanishi uyg'un madaniyatlararo munosabatlarni o'rnatishga, boshqa madaniyatlar vakillari bilan samarali muloqot qilish qobiliyatini shakllantirishga va global integrallashuv va hamkorlikka hissa qo'shishga imkon beradi.

2.3. Ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish va ispan tilini o'qitish o'rtasidagi bog'liqlik

Ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish va ispan tilini o'qitish bir-biri bilan chambarchas bog'liq. Ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish ispan tilini o'qitishda muhim rol o'ynaydi va bir nechta jihatlar bilan o'zaro bog'liqdir:

1. Madaniy kontekstni tushunish: ispan tilini o'rganishda ijtimoiy-madaniy kompetentlikning rivojlanishi ispanzabon mamlakatlar madaniyati, tarixi va an'analarning xususiyatlarini tushunishni o'z ichiga oladi. Ushbu holat talabalarga nafaqat tilni o'rganish, balki ispan tilida so'zlashuvchi jamoalarning mentaliteti va qadriyatlarini tushunish imkonini bergan holda, ularga madaniyatlararo muhitda yaxshiroq muloqot qilish va moslashishga yordam beradi.

2. Muloqot qobiliyatlari: ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish ispan tilida madaniyatlararo muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishni o'z ichiga oladi. Talabalar aloqa o'rnatish, o'z g'oyalarini taqdim etish, xabarlarini tushunish va talqin qilish, madaniy farqlarni hisobga olish va ijtimoiy-madaniy ko'nikmalarni asl kommunikativ muhitda qo'llashni o'rganadilar.

3. Madaniyatlararo tushunish: ispan tilini o'qitishda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish talabalarga madaniyatlararo tushunishni takomillashtirishga, hamda ispanzabon mamlakatlarning madaniy xususiyatlariga moslashishga yordam beradi. Ular ispan tilida so'zlashadigan jamoalarning urf-odatlarini, qadriyatlarini, xulq-atvor me'yorlari va mentalitetidagi farqlarni tushunishni va hurmat qilishni o'rganadilar.

4. Global munosabat va istiqbollari: ispan tilini o'qitishda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish global munosabatlarni shakllantirishga va ispanzabon mamlakatlarning zamonaviy dunyodagi rolini tushunishga yordam beradi. Talabalar ispan tili bilan bog'liq global muammolar, tendentsiyalar va qiyinchiliklar bilan tanishadilar.

Shunday qilib, ispan tilini o'qitishda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish ushbu o'quv jarayonining ajralmas qismi bo'lib, talabalarning

ispan madaniyati vakillari bilan ongli va uyg'un o'zaro munosabatlariga hamda ularning global tafakkurini shakllantirishga yordam beradi.

2.4. Interfaol o'qitish usullari va ularning ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirishdagi roli

Interfaol o'qitish usullari talabalar o'rtasida ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Ular nafaqat bilimlarni o'zlashtirishga, balki ham ijtimoiy-madaniy muhitda muvaffaqiyatli muloqot qilish uchun zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam beradi.

Avvalo, interfaol o'qitish usullari talabalarning o'qituvchi va boshqa talabalar bilan faol o'zaro ta'sirini kuchaytirgan holda, ularga muloqot, hamkorlik, boshqa odamlarning fikrlarini hurmat qilish, turli madaniy kontekstlarga moslashish ko'nikmalarini rivojlantirishga imkon beradi.

Interfaol o'qitish usullari ham empatiya va madaniy xilma-xillikni rivojlantirishga yordam beradi. Ular talabalarga turli madaniyatlar, urf-odatlar, qadriyatlar va an'analarni yaxshiroq tushunish va hurmat qilish imkonini beradi. Bundan tashqari, bunday o'qitish usullari talabalarga turli madaniyatlarning tarixi, san'ati, adabiyoti va boshqa jihatlarini o'rganish imkoniyatini beradi.

Interfaol o'qitish usullari, shuningdek, tanqidiy fikrlash va tahlil qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Ularning yordami bilan talabalar ma'lumotni talqin qilishni, uning ishonchliligi va oqibatlarini ijtimoiy-madaniy kontekstda baholashni o'rganadilar.

Va nihoyat, interfaol o'qitish usullari talabalarning o'ziga bo'lgan ishonch, mas'uliyat, bag'rikenglik va do'stona munosabat kabi shaxsiy fazilatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Talabalar o'zlarining "qulaylik hududlarini" tark etishni, nizolarni hal qilishni hamda tengdoshlari va o'qituvchilari bilan sog'lom munosabatlarni o'rnatishni o'rganadilar.

Shunday qilib, interfaol o'qitish usullari talabalarning ijtimoiy-madaniy kompetentligini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi, ularga turli madaniyat va muhitdagi odamlar bilan samarali muloqot qila oladigan jamiyatning faol va ishtirokchi a'zolari bo'lishga yordam beradi.

2.5. Ispaniya madaniyatiga sho'ng'ish uchun multimedia texnologiyalari va onlayn resurslardan foydalanish

Multimedia texnologiyalari va onlayn resurslardan foydalanish ispan madaniyatiga sho'ng'ishning ajoyib usuli hisoblanadi. Bu erda ushbu vositalardan qanday foydalanish mumkinligi haqida bir nechta misollar keltirilgan:

1. Ispaniya filmlari va seriallarini tomosha qilish. Ispaniya o'zining boy kinematografiyasi bilan mashhur. "La casa de papel", "Tres metros sobre el cielo" yoki "Mar adentro" kabi ispan filmlari va seriallarini tomosha qilish paytida og'zaki nutqni tushunishni rivojlantirish mumkin. Shu bilan birga ispan madaniyati, san'ati va kinematografiyasidan bahramand bo'lish uchun ularni subtitrlar bilan tomosha qilsa bo'ladi.

2. Ispan musiqasi va radiosini tinglash. Musiqasi ispan madaniyatining muhim tarkibiy qismidir. Alejandro Sanz, Rosalia, Enrique Iglesias, Shakira kabi ispan va ispanzabon davlatlardagi ijrochilarini tinglash orqali talabalar o'z so'z boyligini oshirishi mumkin. Flamenko, Reggaeton kabi ispan janrlarini o'rganish uchun onlayn musiqa striming platformalari va ilovalaridan foydalansa bo'ladi.

3. Onlayn manbalar yordamida ispan tilini o'rganish. Ispan tilini o'rganish uchun Duolingo, Babbel yoki FluentU kabi onlayn manbalar va ilovalardan foydalanish juda foydali. Ular bir vaqtning o'zida ispan madaniyatiga sho'ng'ish

paytida til ko'nikmalariningizni oshirishga yordam beradigan interfaol darslar, video materiallar va o'yinlarni taklif qilishadi.

4. Virtual muzeylar va ekskursiyalarni o'rganish. Zamonaviy texnologiyalar virtual sayohatlar va tashriflarni amalga oshirishga imkon beradi. Madriddagi Prado muzeyi yoki Barselonadagi Kataloniyalik milliy san'at muzeyi kabi muzeylarini o'rganish uchun onlayn manbalardan foydalanish mumkin. Shuningdek, Sagrada Familia yoki Alhambra kabi ispan me'morchiligi yodgorliklari bo'ylab virtual ekskursiyalarda ishtirok etish mumkin.

5. Onlayn kurslar va vebinarlarda ishtirok etish. Ko'plab muassasalar va tashkilotlar ispan madaniyatiga bag'ishlangan onlayn kurslar va vebinarlarni taklif qilishadi. Ispan xalqining tarixi, urf-odatlar, taomlari yoki san'ati haqida ko'proq bilish uchun ularga qo'shilish mumkin. Bunday kurslar interfaol bo'lishi, savollar berish va boshqa ishtirokchilar bilan muhokama qilish imkoniyatiga ega bo'lishi mumkin.

Multimedia texnologiyalari va onlayn resurslardan foydalanish orqali ispan madaniyatiga sho'ng'ish, bilimni kengaytirish va ispan turmush tarzining o'ziga xos jihatlarini tushunish mumkin. Ushbu vositalar talabalar uchun qulay muhitda ispan madaniyati bilan o'zaro aloqada bo'lish uchun turli xil imkoniyatlarni taqdim etadi.

2.6. Loyiha faoliyati va ispan ta'lim muassasalari bilan hamkorlik

Loyiha faoliyati va ispan tilidagi ta'lim muassasalari bilan hamkorlik ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish va ispan madaniyati haqidagi bilimlarni chuqurlashtirish uchun juda muhim bo'lishi mumkin. Quyida bunday hamkorlikni tashkil qilishning ba'zi usullarni keltiramiz:

1. Muassasalararo loyihalar. Ispan o'quv muassasalari bilan aloqani o'rnatib, xatlar almashinuvi, birgalikda o'tkaziladigan tadqiqotlar, ilmiy yoki badiiy tadbirlar kabi umumiy loyihalarni tashkil qilish mumkin. Bunday loyihalar integratsiya va hamkorlikni rivojlantiradi, shuningdek, ikkala madaniyatni tushunishni chuqurlashtiradi.

2. Virtual darslar va almashinuvlar. Videokonferentsiyalar yoki onlayn-platformalardan foydalangan holda ispan o'quv muassasalari bilan birgalikda tashkil qilingan virtual darslar davomida talabalar masofaviy ta'lim orqali o'z fikrlar, g'oyalar va bilimlar bilan almashishi mumkin. Bunday faoliyat to'g'ridan-to'g'ri muloqot va madaniy jihatlar almashinuvida imkon beradi.

3. Birgalikda o'tkaziladigan madaniy tadbirlari. Ispan o'quv muassasalari bilan birgalikda tashkillashtirilgan ilmiy anjuman, madaniy yarmarkalari, ijodiy festival kabi madaniy tadbirlarni o'tkazish paytida talabalar o'z bilimlarni namoyish qilish, tajriba almashinuvida qatnashish hamda ispan madaniyatiga sho'ng'ishi mumkin.

4. Talabalar va o'qituvchilar bilan almashinuvi. Ispan o'quv muassasalari bilan almashinuv dasturi, stajirovka doirasidagi talabalar va o'qituvchilar almashinuvi ishtirokchilarga ispan madaniyati haqida o'z bilimlarni chuqurlashtirish, til ko'nikmalarini oshirish va ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirishga yordam beradi.

5. Ispanzabon jamiyat bilan aloqa qilish. Internet-resurslardan foydalanish hamkorlik qilish va ispan madaniyatiga sho'ng'ish uchun boshqa samarali usuli bo'lishi mumkin. Talabalar til sohiblari bilan muloqot qilish, ma'lumotlarni so'rash, savollarni berish hamda baxs-munozaralarda qatnashishi mumkin.

Ispanzabon o'quv muassasalar bilan hamkorligi hamda loyiha faoliyatini tashkillashtirish talabalarga nafaqat ispan madaniyati haqida o'z bilimlarni

chuqurlashtirish, balki madaniyatlararo muloqot, hamkorlik va bag'rikenglik ko'nikmalarni rivojlantirishga imkon beradi. Hamkorlikning ushbu turlari barcha ishtirokchilari uchun o'zaro manfaatli va boyitvchi bo'lishi mumkin.

2.7. Ijtimoiy-madaniy kompetentlikni muvaffaqiyatli rivojlantirishni namoyish qiluvchi ilg'or amaliyotlari

Ijtimoiy-madaniy kompetentlikni muvaffaqiyatli rivojlantirishga hissa qo'shadigan ayrim ilg'or amaliyotlar mavjud. Shu jumladan:

1. Madaniyatlararo dasturlar. Ayrim universitetlar talabalarning ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirishga mo'ljallangan dasturlarni ishlab chiqadi va joriy etadi. Ushbu dasturlar talabalarga kurslar, madaniyatlararo tadbirlar, almashinuv dasturlar va boshqa mashg'ulotlar orqali turli madaniyatlar, tillar va an'analar bilan tanishish imkonini beradi. Bunday universitetlar talabalar madaniy hamkorlik ko'nikmalarni rivojlantirib, o'z ijtimoiy-madaniy kompetentlik darajasini oshiradigan madaniyatlararo muhitni yaratadi.

2. Madaniyatlararo treninglar va seminarlar. Tashkilotlar va o'quv muassasalar talabalar va o'qituvchilarga ijtimoiy-madaniy kompetentlikni hamda madaniyatlararo hamkorlik ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam beruvchi madaniyatlararo treninglar va seminarlarni o'tkazadi. Ushbu treninglar madaniyatlararo muloqot, boshqa madaniyatlar vakillari bilan muzokara o'tkazish, madaniy sezgirlik va bag'rikenglikni rivojlantirish kabi mavzularni qamrab oladi. Interfaol mashqlar va rolli o'yinlar orqali ishtirokchilar xilma-xil ijtimoiy-madaniy muhitda samarali faoliyatni takomillashtiruvchi amaliy ko'nikmalarni orttiradi.

3. O'quv dasturlarning xalqarolashtirish. Ayrim o'quv muassasalar talabalar turli madaniyatlarni bilish va madaniyatlararo faoliyatda qatnashishi uchun o'z o'quv dasturlarga xalqarolashtirishni joriy etadilar. Ushbu faoliyat madaniyatlararo jabhalarni turli jihatlarida o'rganuvchi kurslarni o'tkazishni, talabalar va o'qituvchilar almashinuvini tashkillashtirishni hamda madaniy istiqbollarni xilma-xil qilishi uchun xalqaro ekspert va sayyor ma'ruzachilarni jalb etishni o'z ichiga olishi mumkin.

4. Madaniy tashkilotlarda ko'ngillilar (volontyorlik) ishlari. Bunday amaliyot talabalarga madaniy tashkilotlarda, muzeylarda, kutubxonalarda hamda san'at va madaniyat bilan bog'liq bo'lgan boshqa joylarda ko'ngillilar ishlarini olib boorish imkoniyatini taklif etadi. Bunda talabalar tarmoqlararo va madaniyatlararo muhitda ishlaydi. Bu faoliyat ularning madaniy sezgirligini, muloqot ko'nikmalarni hamda turli madaniy amaliyotlarni tushunishni rivojlantirishga imkon beradi.

Ushbu ilg'or amaliyotlar o'quv muassasalar, tashkilotlar va universitetlar talabalarning ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish ustida faol tarzda ishlashini namoyish qiladi. Ular talabalarga nafaqat tilni o'rganish, balki ham o'z ko'nikmalarni asl madaniyatlararo vaziyatlarda amalda qo'llashga imkon beradi. Bunday faoliyat zamonaviy global jamiyatda ularning muvaffaqiyatli o'zaro hamkorligiga munosib hissa qo'shadi.

3. Xulosalar

1. Madaniyatlararo muloqot asosiy rol o'ynaydigan zamonaviy dunyoda ispan tilini o'rganishda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish ta'lim jarayonining ajralmas qismi hisoblanadi.

2. Ispan tilini o'qitishda ijtimoiy-madaniy kompetentlik nafaqat chet tilda muloqot qila olish, balki ham madaniy qadriyatlar, ispanzabon davlatlarning jamiyati, tarixi va an'analarni tushunishni o'z ichiga oladi.

3. Ispan tilini o'qitishda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish talabalarda madaniy xilma-xillikka hurmat, bag'rikenglik va turli madaniyatlar orasidagi o'zaro tushunishni shakllantirishga hissa qo'shadi.

4. Ispan tili ispan va lotin amerikalik madaniyatidan ajralmas bo'lib, uni ijtimoiy-madaniy kompetentlikni inobatga olgan holda o'rganilishi talabalarning ispanzabon dunyoning madaniy muhitiga sho'ng'ishga imkon beradi.

5. Ispan tilini o'qitishda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish talabalarga turli madaniyatlararo vaziyatlarda o'z xulqini hamda muloqot strategiyalarni farqlash va moslashtirishga o'z hissa qo'shadi. Ushbu holat ko'p millatli jamoaviy loyihalarda ispan tili sohiblari bilan muvaffaqiyatli o'zaro faoliyat va hamkorlikka sabab bo'ladi.

6. Ispanzabon o'quv muassasalar bilan hamkorlik qilish hamda autentik materiallar va topshiriqlardan foydalanish talabalarga amaliy ko'nikmalarni orttirish hamda o'z ijtimoiy-madaniy kompetentlikni amaliyotda qo'llashga imkon tug'diradi.

7. Onlayn-muloqot va ijtimoiy tarmoqlar kabi zamonaviy kommunikativ texnologiyalardan foydalanish globallashuv kontekstida ispan tilini o'qitishda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirishga hissa qo'shadi, shuningdek, madaniyatlararo muloqot va tajriba almashinuvi uchun imkoniyatlarni kengaytiradi.

8. Millatlararo til dasturlar va universitetlararo loyihalar ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirishga imkon berib, talabalarga o'rganilgan til ko'nikmalarni samarali tarzda qo'llashga yordam beradigan madaniyatlararo muhitga sho'ng'ish imkoniyatini ta'minlaydi.

9. Ispan tilini o'qitishda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish kontekstida faol va interfaol ta'lim usullarni joriy etish olingan bilimlardan amaliyotda samarali foydalanishga hissa qo'shadi. Ushbu holat ispanzabon davlatlarning tili va madaniyatini yanada chuqur o'rganishiga sabab bo'ladi.

10. Ispan tilini o'qitishda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirishni tadqiq qilish talabalarni madaniyatlararo muloqotga tayyorlash hamda global sharoitlarda muvaffaqiyatli ijtimoiy va kasmiy moslashish uchun katta ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati:

[1]. Byram, M. (2008). *From foreign language education to education for intercultural citizenship: Essays and reflections*. *Multilingual Matters*. <https://doi.org/10.21832/9781847690807>

[2]. Fantini, A. E., Tirmizi A. (2000). *Exploring and Assessing Intercultural Competence*.

URL:https://digitalcollections.sit.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1001&context=world_learning_publications (murojaat sanasi 12.01.2024)

[3]. Kramersch, C. (1993). *Context and Culture in Language Teaching*. Oxford University Press.

[4]. Dewaele, J.-M. (2009). *Individual differences in second language acquisition*. In M. H. Long, & C. J. Doughty (Eds.), *The Handbook of Second Language Acquisition* (pp. 623-646). Blackwell Publishing.

[5]. Risager, K. (2012). *Language and culture: Global flows and local complexity*. *Multilingual Matters*. DOI:10.21832/9781853598609

- [6]. Deardorff, D. K. (2006). *Identification and Assessment of Intercultural Competence as a Student Outcome of Internationalization*. *Journal of Studies in International Education*, 10(3), 241-266. <https://doi.org/10.1177/1028315306287002>
- [7]. Cenoz, J., & Gorter, D. (Eds.). (2015). *Multilingual Education: Between Language Learning and Translanguaging*. Cambridge University Press.
- [8]. Council of Europe. (2001). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment*. Cambridge University Press.
- [9]. Huber J. & Reynolds Ch. (Eds.) (2014). *Developing intercultural competence through education*. Council of Europe Publishing. URL: <https://rm.coe.int/developing-intercultural-enfr/16808ce258> (murojaat sanasi 12.01.2024)
- [10]. Coste, D., Moore, D., & Zarate, G. (2009). *Plurilingual and Pluricultural Competence: A Guide for the Council of Europe's Education Policy*. Council of Europe Publishing. URL: <https://rm.coe.int/168069d29b> (murojaat sanasi 12.01.2024)